

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Νικάκη Δέσποινα
Τηλέφωνο : 2813400236
e-mail : tyso@crete.gov.gr

**Ηράκλειο, 30 Ιουνίου 2025
Αρ. πρωτ.: 215694**

ΠΡΟΣ: - Δ/ση Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου
- Γραμματέα Αποκεντρωμένης
Διοίκησης Κρήτης

ΚΟΙΝ: - Δ/ση Σχεδιασμού & Περιφερειακού
Προγράμματος Ανάπτυξης Π.Κ.

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **647/2025** απόφασης Περιφερειακής Επιτροπής.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **647/2025** απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής (**πρακτικό Ν°16/27-06-2025**), που αφορά στην Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ) μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Ηρακλείου για το έργο με τίτλο: **«Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»**.

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη Κρήτης
- Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηρακλείου
- Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού και Ισότητας.
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**Απόσπασμα Πρακτικού Νο16/27-06-2025
Αριθμός Απόφασης: 647/2025**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Παρασκευή 27 Ιουνίου 2025 και ώρα 11.00π.μ.** συνήλθε σε συνεδρίαση η **Περιφερειακή Επιτροπή** (περιφερειακό κατάστημα, πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **206786/23-06-2025** πρόσκληση της προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, παραβρέθηκαν:

1	Λιονή Μαρία	Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ρεθύμνου	Πρόεδρος Επιτροπής
2	Καμπουράκης Εμμανουήλ	περιφερειακός σύμβουλος	τακτικό μέλος
3	Μπαλαντίνος Σπυρίδων	» »	» »
4	Παπαβασιλείου Νεκτάριος	» »	» »
5	Μαράκη - Μπελαδάκη Ελένη	» »	» »
6	Δανέλλης Σπυρίδων	» »	» »
7	Σμπώκος Βασίλειος	» »	Αντιπρόεδρος Επιτροπής
8	Μανουσάκης Νικόλαος	» »	τακτικό μέλος

Παρατήρηση:

- Ο κ. **Παπαβασιλείου Νεκτάριος** συμμετείχε κατά τη συζήτηση του 1^{ου} θέματος ημερήσιας διάταξης και στη συνέχεια αποχώρησε πριν τη ψήφισή του.
- Ο κ. **Δανέλλης Σπυρίδων** προσήλθε μετά την ψήφισή του 1^{ου} θέματος ημερήσιας διάταξης.

Από τη συνεδρίαση απουσίαζε το μέλος της επιτροπής κ. Σαρρής Μιχαήλ.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ακόμα οι κ.κ.: Ραπτάκης Νικόλαος εκτελεστικός Γραμματέας ΠΚ, Αγαπάκης Γεώργιος προϊστάμενος Γενικής Δ/σης Υποδομών Π.Κ., Γαβρήλου Βασιλική προϊσταμένη Διεύθυνσης Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού ΠΚ, Σουλτάτου Ιωάννα προϊσταμένη Δ/σης Οικονομικού Π.Κ., Αλεξάκης Νικόλαος προϊστάμενος Δ/σης Τουρισμού Π.Κ., Τριαματάκη Χαρά προϊσταμένη Δ/σης Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ηρακλείου, Λουκαδάκη Μαρία προϊσταμένη Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας ΠΚ, Μυλωνάκης Μιχαήλ

προϊστάμενος τμήματος Προμηθειών της Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Κωνσταντάκη Πελαγία προϊσταμένη τμήματος Σχεδιασμού Συστημάτων Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΠΚ, Στειακάκη Μαρία προϊσταμένη τμήματος Απασχόλησης Δ/σης Παιδείας, Απασχόλησης και Εμπορίου ΠΚ, Σηφομιχελάκης Εμμανουήλ υπάλληλος τμήματος Πολιτισμού και Αθλητισμού ΠΕ Ηρακλείου Δ/σης Πολιτισμού και Αθλητισμού ΠΚ, Μπίλιος Χρήστος υπάλληλος τμήματος Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας, Δ/σης Ανάπτυξης Περιφερειακής Οικονομίας και Εξωστρέφειας ΠΚ, Δρακουλάκη Αντωνία υπάλληλος γραφείου Διοικητικής Υποστήριξης Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης ΠΕ Ηρακλείου, Μανετάκης Παύλος υπάλληλος τμήματος Δημόσιας & Περιβαλλοντικής Υγιεινής Δ/σης Δημόσιας Υγείας ΠΚ, Πλεύρη Αντωνία υπάλληλος τμήματος Παιδείας, Δία Βίου Μάθησης και Απασχόλησης Δ/σης Ανάπτυξης ΠΕ Λασιθίου και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Νικάκη Δέσποινα και Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων.

Η πρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 14ο: Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ) μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Ηρακλείου για το έργο με τίτλο: **«Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»**.

Η Περιφερειακή Επιτροπή έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

β) του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

γ) του άρθρου 11 του Ν. 4013/2011(ΦΕΚ 204/τ.Α/2011) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)»,

δ) του Ν. 4270/14 (ΦΕΚ 143 Α/28-06-2014): Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις,

ε) του Π.Δ.80/2016 (ΦΕΚ 145/τ.Α/5-2016) «Ανάληψη Υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»,

στ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147Α) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4782/9.3.2021 (ΦΕΚ 36 τ.Α),

ζ) του αρθ. 35 του Ν. 5013/2023: «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»,

η) του Ν 5056/2023: «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών»,

όπως ισχύουν.

2. Το Π.Δ. 149/2010: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' / 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

3. Τη με αριθμ. **2/2024** απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου (**πρακτικό Ν° 1/02-01-2024**), που αφορά στην **Εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Περιφερειακής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης**, για το πρώτο ήμισυ της αυτοδιοικητικής περιόδου 2024-2028 και συγκεκριμένα για την περίοδο από 02/01/2024 έως 30/06/2026.
4. Τη με αριθμ. πρωτ.: **9509/10-01-2024** απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον ορισμό προέδρου της Περιφερειακής Επιτροπής της κας Λιονή Μαρίας Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου (λήξη θητείας 01-01-2025).
5. Την αριθμ. **1/2024** απόφαση Περιφερειακής Επιτροπής (**πρακτικό Ν° 1/19-01-2024**), που αφορά στην εκλογή Αντιπροέδρου Περιφερειακής Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 175 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19 του ν. 5056/2023.
6. Το με αρ. πρωτ. **204756/20-06-2025** έγγραφο της **Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

1. Σχετική Νομοθεσία

- οι διατάξεις του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α' / 7.06.10) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και ειδικότερα το άρθρο 100 αυτού.
- την με αριθμ. 1218 (ΦΕΚ 762 /Β' / 26-2-2021) Απόφαση της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης «Έγκριση Τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κρήτης »

2. Σκοπός-αντικείμενο της Προγραμματικής Σύμβασης

Οι συμβαλλόμενοι, μέσω της προγραμματικής σύμβασης, επιδιώκουν τη **στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου** που θα υλοποιηθεί μέσω μιας σειράς ενεργειών, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο άρθρο 2 της προγραμματικής σύμβασης, για τα τρία υπο έργα

Ειδικότερα:

- 1ο Υποέργο: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου», π/υ 2.200.000,00 €, με φορέα υλοποίησης τον Δήμο Ηρακλείου.
- 2ο Υποέργο: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων», π/υ 74.500,00 €, με φορέα υλοποίησης το ΥΠΠΟ / Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων – Γραφείο Κρήτης
- 3ο Υποέργο: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ», π/υ 74.500,00 €, με φορέα υλοποίησης το ΥΠΠΟ / Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου (ΕΦΑΗ).

Σκοπός της προγραμματικής σύμβασης αποτελεί η άσκηση αρμοδιότητας υλοποίησης του έργου από τον Δήμο Ηρακλείου και η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών για την επιδίωξη και εξυπηρέτηση του κοινού δημόσιου σκοπού τους, που είναι εν προκειμένω η αποκατάσταση του τμήματος του παραθαλάσσιου τείχους του Ηρακλείου από τον κόλπο του Δερματά (ανατολικά) έως την πλατεία 18 Αγγλων (δυτικά) και την ένωσή του με τον προσήνεμο μόλο προς το ενετικό φρούριο Rocca a mare (Κούλες) , η άρση της επικινδυνότητας και η θωράκισή του έναντι του σφοδρού κυματισμού του Κρητικού Πελάγους ως άρθρο 1 της προγραμματικής σύμβασης.

3. Δικαιώματα και υποχρεώσεις συμβαλλόμενων

Οι αρμοδιότητες του κάθε συμβαλλόμενου καθορίζονται στο άρθρο 4 της προγραμματικής σύμβασης. Ειδικά η Περιφέρεια Κρήτης αναλαμβάνει:

- α) να χρηματοδοτήσει το έργο, διά του Προγράμματος «Κρήτη 2021-2027»,

β) να προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση της ομαλής χρηματοδότησης από τις πιστώσεις του εν λόγω προγράμματος, σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 3391/03-07-2024 (ΑΔΑ: 9ΙΘΗ7ΛΚ-ΨΝΓ) Απόφαση Πράξης Ένταξης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και την ισχύουσα νομοθεσία,

γ) να παρέχει έγκαιρα στους αντισυμβαλλόμενους την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με οργανωτικές ή διοικητικές αλλαγές που επηρεάζουν την υλοποίηση του έργου,

δ) να συνεργάζεται με τα αντισυμβαλλόμενα μέρη για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου,

ε) να ορίσει τον εκπρόσωπο της στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας

1. Προϋπολογισμός-Χρηματοδότηση-Διάρκεια

Ο συνολικός προϋπολογισμός της παρούσης Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης, ανέρχεται στο ποσό των **2.342.500,00 €**, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α και απροβλέπτων, που θα καλυφθεί από τη ΣΑΕΠ0027 με κωδικό Πράξης 2024ΕΠ00270057 όπως αναλυτικά αναγράφονται στο άρθρο 5 της Προγραμματικής Σύμβασης.

Η ισχύς της παρούσας Προγραμματικής εκκινεί από την ημερομηνία υπογραφής της και η διάρκειά της ορίζεται έως την ολοκλήρωση της Πράξης σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης της και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις αυτής και όχι πέραν της 31/12/2029, καταληκτικής ημερομηνίας επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ 2021-2027..

Μετά τα παραπάνω

Εισηγούμαστε

1.Την έγκριση σύναψης της **Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ)** , ως συνημμένο σχέδιο, μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Ηρακλείου.

«Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»

2. Τον ορισμό εκπροσώπου της Περιφέρειας Κρήτης (σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΠΣ) με τον αναπληρωτή του, ως εκπροσώπους της Περιφέρειας Κρήτης στην επιτροπή παρακολούθησης της σύμβασης με απόφαση του κ. Περιφερειάρχη Κρήτης.

Η προγραμματική σύμβαση θα υπογραφεί από τους νόμιμους εκπροσώπους των συμπραττόντων.

7.Την εισήγηση της κας Τριαματάκης Χαράς, Προϊσταμένης Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου.

8. Τις απόψεις της προέδρου και των μελών της Επιτροπής.

Ύστερα από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Εγκρίνει:

Α. Τη σύναψη **Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ)**, μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Ηρακλείου για το έργο: **«Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»**, ως παρακάτω:

«Στην Αθήνα, σήμερα την **XX/XX/2025**, μεταξύ των παρακάτω συμβαλλομένων:

1. Του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, που εδρεύει στην Αθήνα, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από την Υπουργό, κ. Λίνα Μενδώνη και το οποίο θα αποκαλείται στο εξής χάριν συντομίας ως **«Κύριος του Έργου» και «Δικαιούχος υποέργων»¹**
2. Της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ, που εδρεύει στο Ηράκλειο, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον Περιφερειάρχη, κ. Σταύρο Αρναουτάκη και η οποία θα αποκαλείται στο εξής χάριν συντομίας ως **«Φορέας Χρηματοδότησης»²**
3. Του ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, που εδρεύει στο Ηράκλειο, όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τον Δήμαρχο, κ. Αλέξη Καλοκαιρινό και ο οποίος θα αποκαλείται στο εξής χάριν συντομίας ως **«Φορέας Υλοποίησης»³**

Έχοντας υπόψη την κείμενη Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία και ειδικότερα τις παρακάτω διατάξεις, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά:

1. Το άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
2. Τον ν.4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. (Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»),
3. Τον Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α/8-6-2006) «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», ως ισχύει,
4. Το άρθρο 21 του ν. 4690/2020 (Α' 104) «Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α' και β' βαθμού», όπως αυτό ισχύει,
5. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
6. Τις διατάξεις του ν. 4858/2021 (Α' 220) «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς», όπως ισχύει,
7. Το αρ. 1 παρ. 6 περ. στ' του ν. 1256/1982, (Α' 65), «Για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο τομέα καθώς για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Νομικό Συμβούλιο του κράτους και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
8. Τα άρθρα 75-80 του ν. 4727/2020 "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) -

3.¹ Συμπληρώνεται σύμφωνα με την υπογεγραμμένη Προγραμματική: Το ΥΠΠΟ ως Κύριος του Έργου σε περιπτώσεις μνημείων του άρθρου 6 και 7 του ν. 4858/2021 ή Φορέας Εποπτείας.

4.² Ομοίως (Η Περιφέρεια Κρήτης ως Φορέας Χρηματοδότησης, ή/ και Φορέας Υλοποίησης, βάσει του άρθρου 10 του ν. 4858/2021).

5.³ Ομοίως. (Φορέας Υλοποίησης βάσει του άρθρου 10 του ν. 4858/2021 ή/και Κύριος του Έργου για μνημεία που αποτελούν ιδιοκτησία του εν λόγω φορέα. Σε περιπτώσεις νεότερων εκκλησιαστικών μνημείων συμβάλλεται η οικεία Αρχιεπισκοπή/ Μητρόπολη ως Κύριος του Έργου).

Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.” (Α’ 184),

9. Τον ν. 4412/2016 (Α’ 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύει, και ιδίως του άρθρου 12, παρ. 4,
10. Τον ν. 4270/2014 (Α’ 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
11. Τον ν. 4281/2014 (Α’ 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
12. Το άρθρο 81 του ν. 1958/1991 «Τρόπος εκτέλεσης αρχαιολογικών έργων» (Α’ 122), όπως ισχύει σήμερα,
13. Τον ν. 4129/2013 (Α’ 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
14. Του ν. 4700/2020 (Α’ 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»,
15. Το π.δ. 7/18-01-2013 (Α’ 26) «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και λοιπές σχετικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων, μελετών και υπηρεσιών αρμοδιότητας των Περιφερειών»,
16. Το π.δ. 4/2018 (Α’ 7) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
17. Το π.δ. 77/2023 (Α’ 130) “Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων”,
18. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 131/Α/27.06.2023),
19. Το π.δ. 24/2019 «Μελέτη και Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων» (Α’ 39),
20. Την υπ’ αρ. 1218/2021 Απόφαση (ΦΕΚ αρ. φύλλου 762, Β’ 26.2.2021) «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κρήτης» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
21. Την υπ’ αρ. 9968 απόφαση (ΦΕΚ, αρ. φύλλου 2122, Β’ 21.9.2011) «Έγκριση Οργανισμού του Δήμου Ηρακλείου» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
22. Το π.δ. 8-6-1931 (Α’ 159), με το οποίο κηρύχθηκαν τα ενετικά τείχη του Ηρακλείου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο,
23. Την υπ’ αρ. 6525/7-5-1965 ΥΑ (Β’ 360), με την οποία χαρακτηρίστηκε ο Δήμος Ηρακλείου ως οργανωμένος αρχαιολογικός τόπος,
24. Την Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/22270/651/2-3-2012 «Έγκριση κήρυξης και οριοθέτησης ως αρχαιολογικού χώρου, τμήματος της πόλης του Ηρακλείου, Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, Περιφέρειας Κρήτης» που περιλαμβάνει την εντός των τειχών πόλη, τα ιστάμενα μνημεία και την ενετική οχύρωση, συμπεριλαμβανομένης της τάφρου και της ζώνης των εξωτερικών προμαχώνων (ΑΑΠ’ 92),

25. Την Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ΤΒΜΑΧΜΑΕ/253933/152119/5560/1840/29-07-2016, με την οποία εγκρίθηκε υπό όρους η «Πρόταση του Δήμου Ηρακλείου για τις χρήσεις της ζώνης της ενετικής οχύρωσης της πόλης του Ηρακλείου», κατόπιν γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, όπως διατυπώθηκε στην υπ' αριθ. 25/5-7-2016 Πράξη του,
26. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΔΑΒΜΜ/91954/3206π.έ./07-07-2009 Απόφαση του ΥΠΠΟΑ, με την οποία εγκρίθηκε η μελέτη οριστική αποκατάστασης του παράκτιου τείχους του Ηρακλείου,
27. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/34506/657/28-11-2011 Απόφαση του ΥΠΠΟΑ, με την οποία εγκρίθηκε η μελέτη εφαρμογής για την αποκατάσταση του παράκτιου τείχους του Ηρακλείου,
28. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/105209/16-3-21 (ΑΔΑ: 66Γ64653Π4-ΚΟΛ), Απόφαση του ΥΠΠΟΑ, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, για την υλοποίηση του έργου με φορέα υλοποίησης τον Δήμο Ηρακλείου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4858/2021 και έχει εφαρμογή για την υλοποίηση του έργου στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη 2021-2027», δεδομένου ότι η Πράξη έχει χαρακτηριστεί ως μεταφερόμενη από το Ε.Π. «Κρήτη 2014-2020»
29. Την υπ' αρ. πρωτ. 5283/ 24-10-2024 (ΑΔΑ: 99867ΛΚ-4ΓΕ) Έγκριση της 1ης αναθεώρησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου 2021-2027, με τίτλο: «ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ – ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ» (τέως «ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ, ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ «5+1» ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ»), στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
30. Την με αρ. πρωτ.: 987/22.02.2024 (ΑΔΑ: ΨΡ6Η7ΛΚ-ΚΚ2) με τίτλο ««Δράση 5.1.3_he_1 - Αντιμετώπιση της διάβρωσης ακτών (ΣΒΑΑ Ηρακλείου - μεταφερόμενες πράξεις)» της Περιφέρειας Κρήτης για την υποβολή μεταφερόμενων Πράξεων από το Ε.Π. «Κρήτη 2014-2020» στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027»
31. Το από 27/05/2024 υποβληθέν Τεχνικό Δελτίο της ανωτέρω Πράξης, «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου», με κωδικό ΟΠΣ 6011231⁴,
32. Την υπ. αρ. πρωτ. οικ. 3391/03-07-2024 (ΑΔΑ: 9ΙΘΗ7ΛΚ-ΨΝΓ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης για την Ένταξη της Πράξης «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου» στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027 (ΣΒΑΑ Ηρακλείου)» που αφορά στα παρακάτω υποέργα:
 - 1^ο Υποέργο: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»,
 - 2^ο Υποέργο: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων»,
 - 3^ο Υποέργο: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ»
33. Το από 17/04/2025 υποβληθέν τροποποιημένο Τεχνικό Δελτίο της ανωτέρω Πράξης, «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου», με κωδικό ΟΠΣ 6011231⁵,

6.⁴ Το ΤΔΕ της Πράξης.

34. Την υπ. αρ. πρωτ. οικ. 1946/08-05-2025 (ΑΔΑ: ΨΝΦΞ7ΛΚ-7ΣΖ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης για την Τροποποίηση της ένταξης της Πράξης «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου» στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027 (ΣΒΑΑ Ηρακλείου)»
35. Την υπ' αρ. 1537/2.8.2022 (ΦΕΚ Δ' 547) απόφαση της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, περί έγκρισης της υπ' αρ. 11/19.11.2021 απόφασης του 20ού Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου Α.Ε». περί τροποποίησης και επανακαθορισμού της ΧΖΛ και ΘΖΛ Ηρακλείου»
36. Τον ν. 5126/2024 (ΦΕΚ Α' 115 - 26.07.2024) «Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με τη χρήση και εκμετάλλευση ορισμένων χώρων και περιουσιακών στοιχείων εντός του Λιμένα Ηρακλείου»
37. Τον ν. 5193/2025 (ΦΕΚ Α' 56) «Ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 238 «Παραχώρηση των αποχαρακτηρισμένων εκτάσεων από την Χερσαία Ζώνη Λιμένος Ηρακλείου προς τον Δήμο Ηρακλείου»
38. Την με αριθ. (ΑΔΑ:.....) Απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Κρήτης, για την έγκριση σύναψης της παρούσας προγραμματικής σύμβασης,
39. Την με αριθ. (ΑΔΑ:.....) Απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου, για την έγκριση σύναψης της παρούσας προγραμματικής σύμβασης,
40. Την από σύμφωνη γνώμη του ΥΠΠΟ για την σύναψη της παρούσας προγραμματικής σύμβασης,
41. Το γεγονός ότι από την παρούσα προγραμματική σύμβαση πολιτισμικής ανάπτυξης δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος των πιστώσεων του Υπουργείου Πολιτισμού.

συμφωνούνται και γίνονται αμοιβαίως αποδεκτά τα ακόλουθα:

Προοίμιο

Η ενετική οχύρωση του Ηρακλείου έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με το π.δ. 8-6-1931 (Α' 159) και βρίσκεται εντός του οριοθετημένου ως αρχαιολογικού χώρου, τμήματος της πόλης του Ηρακλείου, Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, Περιφέρειας Κρήτης» (ΦΕΚ 92/ΑΑΓ1/27-3-2012) και εκτός Χερσαίας Ζώνης Λιμένα αρμοδιότητας Οργανισμού Λιμένα Ηρακλείου ΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 238 «Παραχώρηση των αποχαρακτηρισμένων εκτάσεων από την Χερσαία Ζώνη Λιμένος Ηρακλείου προς τον Δήμο Ηρακλείου» του ν. 5193/2025 (ΦΕΚ Α' 56). Το παραθαλάσσιο τμήμα ταυτίζεται με το βόρειο σκέλος της οχύρωσης και ακολουθεί το φυσικό ανάγλυφο της ακτής.

Το μνημείο βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο, καθώς η κατάσταση διατήρησής του επιδεινώνεται σταθερά, λόγω της συνεχούς έκθεσής του στους σφοδρούς κυματισμούς του Κρητικού Πελάγους. Ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, παρατηρείται προοδευτική απώλεια της λιθεπένδυσής του, ενώ εντείνονται οι σπηλαιώσεις και οι υποσκαφές στη βάση του, γεγονός που ενισχύει τον κίνδυνο κατάρρευσης.

Για την άμεση άρση της επικινδυνότητας και τη θωράκιση του μνημείου, ώστε να ανακοπεί περαιτέρω επιδείνωση, κρίνεται επιτακτική η υλοποίηση του έργου:

7.⁵ Το ΤΔΕ της Τροποποίησης της Πράξης

«Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου».

Το έργο θα υλοποιηθεί από τον Δήμο Ηρακλείου, σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/105209/16-3-2021, με βάση την ήδη εγκεκριμένη μελέτη δυνάμει της Απόφασης ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/ 34506/657/28-11-2011.

Η χρηματοδότηση του έργου έχει εξασφαλιστεί από την Περιφέρεια Κρήτης, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη 2021–2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου), σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης με αριθμ. πρωτ. οικ. 3391/03-07-2024 (ΑΔΑ: 9ΙΘΗ7ΛΚ-ΨΝΓ).

Δεδομένου ότι:

I. Το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ αποτελεί τον θεσμικό φορέα για την προστασία και ανάδειξη των μνημείων της παλαιάς πόλης του Ηρακλείου, βάσει της υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/22270/651/02-03-2012/ΥΑ (ΦΕΚ92/τ.ΑΑΠ/27-03-12) και του ν. 4858/2021. Εκ του θεσμικού του ρόλου, το Υπουργείο Πολιτισμού δια της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου είναι αρμόδιο για την προστασίας του μνημείου με αντικείμενο την αποκάλυψη, καταγραφή και τεκμηρίωση των μνημείων, τη συντήρηση, φύλαξη, ανάδειξη και την ένταξή τους στη σύγχρονη κοινωνική ζωή.

Επίσης, είναι αρμόδιο για τη μελέτη, τον προγραμματισμό, τη διαχείριση και την εκτέλεση οιοδήποτε αρχαιολογικού έργου, την επιστημονική μελέτη και δημοσίευση των αρχαιοτήτων, τη διαχείριση των μνημείων των αρχαιολογικών χώρων, των Μουσείων και των Συλλογών που ανήκουν στο κράτος, καθώς και για την εν γένει μέριμνα εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί προστασίας των αρχαιοτήτων.

II. Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ είναι βασικός πυλώνας αναπτυξιακού προγραμματισμού σε περιφερειακό επίπεδο με αρμοδιότητες σχεδίασης, προγραμματισμού, αλλά και υλοποίησης πολιτικών. Φέρει - μεταξύ άλλων - αρμοδιότητες προγραμματισμού και ανάπτυξης, φυσικών πόρων και ενέργειας, απασχόλησης, εμπορίου και τουρισμού, χωροταξίας και περιβάλλοντος, καθώς και διοικητικής μέριμνας.

Αποτελεί μία από τις Περιφέρειες της Ελλάδας, που δύναται να υλοποιήσει συγκεκριμένο πρόγραμμα που περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στο Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

III. Ο ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ως θεματοφύλακας της αναπτυξιακής πολιτικής του Ηρακλείου, σχεδιάζει, προγραμματίζει και υλοποιεί πολιτικές που έχουν ως στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους κατοίκους της πόλης, την ανάπτυξη της πόλης, τη διάσωση και ανάδειξη του πολιτισμικού αποθέματος της πόλης.

Μεριμνά για τη βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες, καθώς και το σχεδιασμό, προγραμματισμό και υλοποίηση μελετών, έργων, υπηρεσιών δράσεων κτλ., σε μνημεία ή μνημειακές/ιστορικές περιοχές που βρίσκονται στη χωρική αρμοδιότητά του ή/και ιδιοκτησίας του, συντάσσει μελέτες, επιβλέπει, εκτελεί και παραλαμβάνει κάθε έργο, όπως κτηριακά, ηλεκτρομηχανολογικά, υδραυλικά, διαμόρφωσης κοινοχρήστων χώρων και υπαίθριου εξοπλισμού της παλιάς πόλης, κατόπιν έγκρισης των σχετικών μελετών από τα αρμόδια όργανα του ΥΠΠΟ.

Επίσης, διαθέτει τις αναγκαίες προϋποθέσεις (τεχνικές και οικονομικές Υπηρεσίες, αποφαινόμενα όργανα, αναγκαία στελέχωση κλπ) για την υλοποίηση του εν λόγω έργου.

Υλοποιεί εν γένει προγράμματα, για τη συνολική και ολοκληρωμένη προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των συνθηκών διαβίωσης, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

ΙV. Η ΠΡΑΞΗ «Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου» που έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027», θα υλοποιηθεί από τον Δήμο Ηρακλείου, σύμφωνα με τις εγκρίσεις από το ΥΠΠΟΑ και το ΥΝΑΝΓΙ.

Ενόψει των ανωτέρω, τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25 του ν. 2971/2001 (Α' 285), όπως ισχύει και στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α'87), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στη σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης, με την οποία προσδιορίζουν το γενικό πλαίσιο και τους ειδικούς όρους για την εκτέλεση του αντικειμένου της.

Περιεχόμενα της Σύμβασης

1. Το Προοίμιο και τα Περιεχόμενα της Σύμβασης
2. Το Σκοπό της Σύμβασης (άρθρο 1),
3. Το αντικείμενο της σύμβασης (άρθρο 2).
4. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς - χρήση χώρου (άρθρο 3)
5. Οι Υποχρεώσεις & τα Δικαιώματα των συμβαλλομένων (άρθρο 4)
6. Τα Ποσά & οι Πόροι Χρηματοδότησης (άρθρο 5)
7. Η Διάρκεια της Σύμβασης (άρθρο 6)
8. Το όργανο παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης & οι Αρμοδιότητες του (άρθρο 7)
9. Η Αντισυμβατική Συμπεριφορά - Συνέπειες (άρθρο 8)
10. Η Ευθύνη Φορέα Υλοποίησης (άρθρο 9)
11. Η Εκπροσώπηση (άρθρο 10)
12. Η Επίλυση Διαφορών (άρθρο 11)
13. Οι Ειδικοί Όροι (άρθρο 12)
14. Οι Τροποποιήσεις της Σύμβασης (άρθρο 13)
15. Οι Τελικές διατάξεις (άρθρο 14)

Άρθρο 1**Σκοπός της Σύμβασης**

Σκοπός της παρούσας είναι η άσκηση αρμοδιότητας υλοποίησης του έργου από τον Δήμο Ηρακλείου και η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών για την επιδίωξη και εξυπηρέτηση του κοινού δημόσιου σκοπού τους, που είναι εν προκειμένω η αποκατάσταση του τμήματος του παραθαλάσσιου τείχους του Ηρακλείου από τον κόλπο του Δερματά (ανατολικά) έως την πλατεία 18 Άγγλων (δυτικά) και την ένωσή του με τον προσήνεμο μόλο προς το ενετικό φρούριο Rocca a mare (Κούλες) η άρση της επικινδυνότητας και η θωράκισή του έναντι του σφοδρού κυματισμού του Κρητικού Πελάγους.

Η παρούσα Προγραμματική Πολιτισμικής Ανάπτυξης αποτελεί το πλαίσιο καθορισμού των όρων συνεργασίας των φορέων που συμμετέχουν σε αυτήν για την απρόσκοπτη υλοποίηση του ενταγμένου στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» έργου, σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/105209/16-3-2021 (ΑΑΑ: 66Γ64653Π4- ΚΟΑ), η οποία προβλέπει την εκτέλεση του έργου από τον Δήμο Ηρακλείου.

Άρθρο 2**Αντικείμενο της Σύμβασης**

Αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, βάσει της υπ' αριθμ. 105209/16-3-2021 (ΑΔΑ: 66Γ64653Π4-ΚΟΛ) Υ.Α., αποτελεί η υλοποίηση του έργου «Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου» από τον Δήμο Ηρακλείου στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη 2021-2027».

Ειδικότερα, στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου και για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, ο Δήμος Ηρακλείου ως δικαιούχος του Έργου, έναντι της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027», της Περιφέρειας Κρήτης, θα προχωρήσει στις παρακάτω ενέργειες:

- Οργάνωση και σχεδιασμό υλοποίησης.
- Διενέργεια διαδικασιών ανάθεσης και επιλογής αναδόχου σύμφωνα με τη νομοθεσία Δημοσίων Συμβάσεων, του ν. 4412/2016 και τις αρχές περί αποκατάστασης και ανάδειξης μνημείων και σύμφωνα με τον ν. 4858/2021.
- Υπογραφή των σχετικών συμβάσεων με αναδόχους.
- Σύνταξη και υποβολή τεχνικών δελτίων υποέργων.
- Διαχείριση και παρακολούθηση της υλοποίησης του Έργου.
- Παρακολούθηση χρηματοροών και υποστήριξη του κυρίου του έργου στην εκτέλεση πληρωμών σε βάρος του προϋπολογισμού του Έργου.
- Παραλαβή του Έργου στο σύνολο του.

Στο πλαίσιο του έργου θα εκτελεστούν οι παρακάτω εργασίες, σύμφωνα με το Τεχνικό Δελτίο της Πράξης, την υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/34506/657/28-11-2011 εγκριτική Απόφαση του ΥΠΠΟΑ, την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/105209/16-3-2021 έγκρισης υλοποίησης του εν λόγω έργου από τον Δήμο Ηρακλείου σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4858/2021.

ΥΠΟΕΡΓΟ 1: «Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου», π/υ 2.200.000,00 €. Θα εκτελεστεί από τον Δήμο Ηρακλείου, υπό την εποπτεία του ΥΠΠΟ/ΕΦΑ Ηρακλείου & Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, σύμφωνα με την εγκεκριμένη από το ΥΠΠΟ μελέτη και το Τεχνικό Δελτίο της Πράξης.

Αφορά σε εργασίες στερέωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, καθώς και μέτρα προστασίας που θα ληφθούν για τη στατική αποκατάσταση του παράκτιου ενετικού τείχους από την περιοχή της ιχθυόσκαλας (αρχή του μόλου) μέχρι το Λιμενικό Περίπτερο, όπως: α) αντιμετώπιση τοπικών και εκτεταμένων καταρρεύσεων του παραθαλάσσιου τείχους, β) αντιμετώπιση της αποδιοργάνωσης της τοιχοποιίας, γ) απομάκρυνση μεταλλικών στοιχείων και αποχετεύσεων, δ) αρμολογήματα και ενέματα, ε) κατασκευή και επισκευή της βάσης του τείχους για την αντιμετώπιση των υποσκαφών από τον κυματισμό, στ) καθαρισμός του τείχους.

ΥΠΟΕΡΓΟ 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων», π/υ 74.500,00 €. Θα εκτελεστεί από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων και θα περιλαμβάνει: α) λεπτομερή αποτύπωση από αέρος και υποβρυχίως της περιοχής των επεμβάσεων, ιδιαίτερα ανατολικά του κόλπου του Δερματά και μέχρι τον Ενετικό Λιμένα όπου η περιοχή με το αγκυροβόλιο, τις λατομήσεις και τις έντονες φθορές στο τείχος, β) ανέλκυση από την ίδια περιοχή των λιθοπλίνθων που έχουν καταπέσει από το τείχος, οι οποίες μετά από συντήρησή τους (αφαλάτωση. κλπ.) θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου για τις επιδιορθώσεις του τείχους, γ) ανελκύσεις αντικειμένων από την περιοχή του κόλπου Δερματά και Μπεντενάκι ή από άλλο σημείο κατά μήκος των παράκτιων τειχών, δ) εποπτεία εργασιών λιμενικού έργου εντός αιγιαλού και στον πόδα του τείχους, ε) πρόσληψη διμελούς καταδυόμενου κλιμακίου.

ΥΠΟΕΡΓΟ 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ», π/υ 68.000,00 €. Θα εκτελεστεί από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου και θα περιλαμβάνει την εποπτεία των εργασιών.

Ο Δήμος Ηρακλείου, ως Φορέας Υλοποίησης, στις περιπτώσεις δημοσιών συμβάσεων και μελετών, δια των αρμοδίων οργάνων και του προσωπικού του, ασκεί όλα τα καθήκοντα της Προϊσταμένης Αρχής και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία περί Δημοσίων Έργων.

ΑΡΘΡΟ 3:

Ιδιοκτησιακό Καθεστώς

Το έργο, που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης, αφορά σε αρχαίο, κηρυγμένο, μνημείο που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο και προστατεύεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.4858/2021.

Παράλληλα, αποτελεί τμήμα του χώρου, η χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση του οποίου παραχωρήθηκε στον Δήμο Ηρακλείου, από το Ελληνικό Δημόσιο, χωρίς αντάλλαγμα, για λόγους δημόσιας ωφέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 238 του ν. 5193/2025 (ΦΕΚ Α' 56) «Παραχώρηση των αποχαρακτηρισμένων εκτάσεων από την Χερσαία Ζώνη Λιμένος Ηρακλείου προς τον Δήμο Ηρακλείου».

ΑΡΘΡΟ 4**Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των Συμβαλλομένων**

Οι συμβαλλόμενοι φορείς αναλαμβάνουν τις παρακάτω υποχρεώσεις και δικαιώματα:

4.1. Το ΥΠΠΟ, αναλαμβάνει:

- την παρακολούθηση με συνεχή εποπτεία της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της παρούσας σύμβασης, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία και αποκατάσταση των μνημείων (ν.4858/2021).
- την υλοποίηση των υποέργων 2 & 3, απολογιστικά και με αυτεπιστασία.
- να παρέχει την υποστήριξη του κατά την υλοποίηση του αντικειμένου της Σύμβασης, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των διατάξεων του ν.4858/2021,
- να παρέχει στον φορέα υλοποίησης τις αναγκαίες πληροφορίες και μελέτες που έχει στη διάθεσή του,
- να παρέχει τις αρχές και προδιαγραφές των επεμβάσεων και τον προσδιορισμό των κριτηρίων επιλογής του αναδόχου, καθώς και κάθε δυνατή και αναγκαία πληροφορία και βοήθεια, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, για την εμπρόθεσμη υλοποίηση όσων προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση,
- να συνεργάζεται με τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη σε όλη την διάρκεια της Σύμβασης, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη υλοποίηση του αντικειμένου της,
- να συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 7 της παρούσας δια των εκπροσώπων του,
- να συνεργάζεται με τα αντισυμβαλλόμενα μέλη για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου.

4.2. Η Περιφέρεια Κρήτης, αναλαμβάνει:

- να χρηματοδοτήσει το έργο, διά του Προγράμματος «Κρήτη 2021-2027»,
- να προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση της ομαλής χρηματοδότησης από τις πιστώσεις του εν λόγω προγράμματος, σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 3391/03-07-2024 (ΑΔΑ: 9ΙΘΗ7ΛΚ-ΨΝΓ) Απόφαση Πράξης Ένταξης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και την ισχύουσα νομοθεσία,
- να παρέχει έγκαιρα στους αντισυμβαλλόμενους την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με οργανωτικές ή διοικητικές αλλαγές που επηρεάζουν την υλοποίηση του έργου,
- να συνεργάζεται με τα αντισυμβαλλόμενα μέρη για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου,
- να ορίσει τον εκπρόσωπο της στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας

4.3. Ο Δήμος Ηρακλείου αναλαμβάνει:

- να υλοποιήσει το υποέργο 1 της παρούσας σύμφωνα με το Τεχνικό Δελτίο της Πράξης, την υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/34506/657/28-11-2011 Απόφαση του ΥΠΠΟΑ και την ΥΑ ΥΠΠΟΑ/105209/16-3-2021 (ΑΔΑ: 66Γ64653Π4-ΚΟΔ).
- να ενεργεί ως Δικαιούχος για την υλοποίηση του Έργου, όπως αυτό περιγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο της Πράξης το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας σύμβασης,
- να απασχολεί και να διαθέτει επιστημονικό προσωπικό με τα απαραίτητα και ανάλογα προσόντα, προκειμένου να διασφαλισθεί η αρτιότητα υλοποίησης του Έργου,
- να τηρεί ως Δικαιούχος τους όρους χρηματοδότησης της απόφασης ένταξης πράξης

- να καταρτίζει τα τεύχη διακήρυξης των διαγωνισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία και αποκατάσταση των μνημείων (ν. 4858/2021),
- να διενεργεί τους διαγωνισμούς, την αξιολόγηση των προσφορών και την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του,
- να ελέγχει ποιοτικά και ποσοτικά τα παραδοτέα και να τα παραλαμβάνει βάσει των σχετικών συμβάσεων,
- να εξασφαλίσει (σε συνεργασία με τον φορέα χρηματοδότησης) τη χρηματοδότηση του Έργου μεριμνώντας για την εγγραφή του σε συλλογική απόφαση χρηματοδότησης και για την απρόσκοπτη κατανομή των πιστώσεων,
- να παρακολουθεί τις χρηματοροές του Έργου,
- να μεριμνά για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή του Έργου, σε συνεργασία με τους λοιπούς συμβαλλόμενους φορείς,
- να μεριμνήσει για την ανάρτηση προσωρινής πινακίδας εκτέλεσης έργου και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας
- να ορίσει τον εκπρόσωπο του στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.

Για την απρόσκοπτη υλοποίηση του αντικείμενου της παρούσας σύμβασης, ο Φορέας Υλοποίησης - διοικητικά και επιχειρησιακά ικανός δικαιούχος - έχει καταγράψει όλες τις υφιστάμενες μελέτες και αδειοδοτήσεις.

Άρθρο 5

Ποσά και Πόροι Χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση του Έργου προέρχεται από πόρους του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 της Περιφέρειας Κρήτης.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για την εκτέλεση του Έργου της προγραμματικής σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των €2.342.500,00, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και απροβλέπτων, που θα καλυφθεί από τη ΣΑΕΠ0027 με κωδικό Πράξης 2024ΕΠ00270057. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμοσθεί σύμφωνα με τις υποδείξεις της Επιτροπής Παρακολούθησης με τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Κρήτη», εφόσον τροποποιηθούν όπως προβλέπεται τα χρηματοδοτικά στοιχεία της πράξης.

Ο Φορέας Υλοποίησης δεν μπορεί να αναλάβει συμβατικές δεσμεύσεις έναντι τρίτων, που υπερβαίνουν το παραπάνω ποσό, χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον Φορέα Χρηματοδότησης. Οποιαδήποτε τροποποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης ως προς τη χρηματοδότηση, θα πρέπει να αποστέλλεται εκ νέου για να λάβει σχετική έγκριση από το ΥΠΠΟ.

Άρθρο 6

Διάρκεια της Σύμβασης

Η ισχύς της παρούσας Προγραμματικής εκκινεί από την ημερομηνία υπογραφής της και η διάρκειά της ορίζεται έως την ολοκλήρωση της Πράξης σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης της και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις αυτής και όχι πέραν της 31/12/2029, καταληκτικής ημερομηνίας επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εργασιών της εν λόγω Πράξης, που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, συμφωνεί με το χρονοδιάγραμμα των εργασιών στο σχετικό Τεχνικό Δελτίο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, όπως εκάστοτε ενδεχομένως τροποποιείται.

Άρθρο 7**Όργανο Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης και Αρμοδιότητές του**

Για την παρακολούθηση εκτέλεσης της παρούσας σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2α του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, συστήνεται όργανο παρακολούθησης με την επωνυμία «Επιτροπή Παρακολούθησης», με έδρα το Ηράκλειο.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από:

- δυο (2) εκπροσώπους του ΥΠΠΟ, με τους αναπληρωτές τους,
- έναν (1) εκπρόσωπο της Περιφέρειας Κρήτης, με τον αναπληρωτή του, και
- δυο (2) εκπροσώπους του Δήμου Ηρακλείου, με τους αναπληρωτές τους,

Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται εκ προοιμίου εκπρόσωπος του ΥΠΠΟ (σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ). Το αργότερο εντός 15 ημερών από την υπογραφή της παρούσας, οι συμβαλλόμενοι φορείς ορίζουν τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Αντικείμενο της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση όλων των εργασιών, που απαιτούνται για την εκτέλεση της παρούσας προγραμματικής σύμβασης και ειδικότερα η τήρηση των όρων της, η διαπίστωση της ολοκλήρωσης των εκατέρωθεν υποχρεώσεων, η εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα των συμβαλλομένων μερών κάθε αναγκαίου μέτρου και ενέργειας για την υλοποίηση της παρούσας, η αιτιολογημένη υπόδειξη τροποποίησης της απόφασης ένταξης πράξης, η πρόταση για παράταση του χρονοδιαγράμματος και η επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που προκύπτει σχετικά με την ερμηνεία των όρων της παρούσας σύμβασης και τον τρόπο εφαρμογής της.

Η Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο της. Στην πρόσκληση αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ενώ ειδοποιούνται τα μέλη της εγκαίρως εγγράφως. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και εισάγονται προς συζήτηση και τα θέματα που θα ζητήσει εγγράφως έστω και ένα από τα μέλη της. Χρέη γραμματέα εκτελεί μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης που θα εκλεγεί στην πρώτη της συνεδρίαση.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης είναι δυνατό να πλαισιώνεται και από ειδικό προσωπικό που έχει γνώση του αντικειμένου της σύμβασης, όταν και εφόσον ζητηθεί από κάποιο από τα μέλη της. Το ειδικό αυτό προσωπικό δύναται να αποτελεί την «Τεχνική Επιτροπή», η οποία, μετά από αίτημα της Επιτροπής Παρακολούθησης, γνωμοδοτεί και εκφέρει άποψη επί των ειδικών επιστημονικών θεμάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση του Έργου, αλλά δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Οι σχετικές γνωμοδοτήσεις, εισηγήσεις ή απόψεις της Τεχνικής Επιτροπής δεν είναι δεσμευτικές για την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνέρχεται και συνεδριάζει μετά από αίτημα οποιουδήποτε από τα μέλη της, προκειμένου να αντιμετωπίσει προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκειά της, σε σχέση με τη συγκεκριμένη πράξη. Κάθε μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί, κατά την κρίση του, να καλεί στις συνεδριάσεις υπηρεσιακά στελέχη του φορέα από τον οποίο έχει ορισθεί και τα οποία είναι εμπλεκόμενα στην υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης. Τα πρακτικά της Επιτροπής Παρακολούθησης κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη αφού υπογραφούν .

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα όλα τα μέλη της. Οι αποφάσεις της πρέπει να είναι αιτιολογημένες, λαμβάνονται δε κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών και δεσμεύουν όλους τους συμβαλλόμενους φορείς. Συνεδριάζει είτε στα Γραφεία της ΕΦΑ Ηρακλείου είτε στον Δήμο Ηρακλείου.

Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιηθούν και με τηλεδιάσκεψη, χωρίς τη φυσική παρουσία ορισμένων ή του συνόλου των μελών, και με κάθε

πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο, το οποίο πρέπει να ορίζεται ρητώς στην πρόσκληση που απευθύνει ο Πρόεδρος στα μέλη.

Στην περίπτωση αυτή, η απαρτία της Επιτροπής, στην οποία προσμετρώνται και τα μέλη που συμμετέχουν στη συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης, καταγράφεται από τον Πρόεδρο. Η δυνατότητα ηλεκτρονικής καταγραφής της συνεδρίασης που παρέχεται από την τεχνολογία, εφόσον χρησιμοποιηθεί, πρέπει να αποτρέπει οποιαδήποτε τροποποίηση των όσων διαμείβονται στην τηλεδιάσκεψη και να βοηθά στην επεξεργασία των πρακτικών, χωρίς να δημιουργούνται ασάφειες και αμφισβητήσεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων.

Λοιπές λεπτομέρειες που ενδεχομένως απαιτηθούν για τη λειτουργία της Επιτροπής, καθορίζονται με αποφάσεις της.

Άρθρο 8

Αντισυμβατική Συμπεριφορά - Συνέπειες

Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους της παρούσας σύμβασης, οι οποίοι θεωρούνται όλοι ουσιώδεις ή η παράβαση των διατάξεων του νόμου και της καλής πίστης από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, παρέχει στα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη το δικαίωμα να αξιώσουν αποκατάσταση των αντισυμβατικών ενεργειών σε εύλογο χρόνο. Σε περίπτωση αδυναμίας ή αμέλειας προς αποκατάσταση από της πλευράς του ενός μέρους οι αντισυμβαλλόμενοι έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν τη σύμβαση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, και να αξιώσουν κάθε θετική ή αποθετική ζημία τους.

Άρθρο 9

Ευθύνη Φορέα Υλοποίησης

Ο Φορέας Υλοποίησης ευθύνεται καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας προγραμματικής σύμβασης έναντι του Κυρίου του Έργου για την καλή εκτέλεση των καθηκόντων του. Έναντι των τρίτων ο Φορέας Υλοποίησης ευθύνεται εις ολόκληρο από κοινού με τον Κύριο του Έργου.

Άρθρο 10

Εκπροσώπηση

Ο Φορέας Υλοποίησης εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως τον Κύριο του Έργου έναντι των τρίτων κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του έως τη λήξη της μεταβίβασης της αρμοδιότητας υλοποίησης.

Άρθρο 11**Επίλυση Διαφορών**

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αφορά στην εκτέλεση και ερμηνεία των όρων της παρούσας σύμβασης και που δεν θα επιλύεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης της παρούσας σύμβασης, δύναται να επιλύεται από τα αρμόδια Δικαστήρια Ηρακλείου Κρήτης.

Άρθρο 12**Ειδικοί Όροι**

12.1. Υποκατάσταση. Απαγορεύεται ρητώς στους Φορείς Υλοποίησης η υποκατάσταση τους από τρίτο για την υλοποίηση του Έργου. Αν χωρήσει υποκατάσταση, τότε οι Φορείς Υλοποίησης ευθύνονται για κάθε πταίσμα του τρίτου έναντι του Κυρίου του Έργου, ενώ συγχρόνως λύεται η παρούσα από υπαιτιότητα των Φορέων Υλοποίησης.

12.2 Πνευματικά δικαιώματα. Όλα τα έγγραφα (σχέδια, μελέτες, στοιχεία κ.ο.κ.) που θα συνταχθούν από τους Φορείς Υλοποίησης (και τους προστηθέντες και αντισυμβαλλομένους τους) στο πλαίσιο εκτέλεσης της παρούσας Σύμβασης και των συμβάσεων που θα υπογράψουν οι Φορείς Υλοποίησης στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου θα ανήκουν στην ιδιοκτησία του Κυρίου του Έργου, ο οποίος έχει το δικαίωμα να τα επαναχρησιμοποιήσει ελεύθερα, θα είναι πάντοτε στη διάθεση των νομίμων εκπροσώπων του κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης και θα παραδοθούν στον Κύριο του Έργου κατά το χρόνο παράδοσης του Έργου ή αλλιώς κατά την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη ή λύση της Σύμβασης. Τα σχετικά πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα ρητώς εκχωρούνται στον Κύριο του Έργου χωρίς την καταβολή αμοιβής.

Ρητά συμφωνείται ότι το ΥΠΠΟ δεν παραιτείται από κανένα πνευματικό ή συγγενικό ή οποιοδήποτε άλλο δικαίωμα απορρέει από το αρ. 46 του ν. 4858/2021 ούτε εκχωρεί σε κανένα από τα αντισυμβαλλόμενα σχετικό δικαίωμα. Σε περίπτωση παραγωγής απεικονίσεων και αντιγράφων του χώρου και των μνημείων οι συμβαλλόμενοι φορείς υποχρεούνται να ζητήσουν άδεια από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τις παρ. 4Α έως 4Δ και 5 του άρθρου 46 του ν. 4858/2021.

12.3 Εμπιστευτικότητα. Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, αλλά και μετά τη λήξη ή λύση αυτής, οι Φορείς Υλοποίησης (και οι προστηθέντες τους) αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μη γνωστοποιήσουν σε τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του ελληνικού και διεθνούς τύπου, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του Κυρίου του Έργου, οποιαδήποτε έγγραφα ή πληροφορίες που θα περιέλθουν σε γνώση τους κατά την υλοποίηση του Έργου και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του.

Άρθρο 13**Τροποποιήσεις της Σύμβασης**

Με κοινή έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης και σχετική απόφαση των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλομένων μερών, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται ή να συμπληρώνεται ως προς το χρονοδιάγραμμα και τους λοιπούς όρους της, με εξαίρεση το φυσικό και οικονομικό αντικείμενό της και τον τρόπο υλοποίησής του.

Ειδικότερα, παράταση της διάρκειας της σύμβασης δύναται να χορηγηθεί αποκλειστικά για λόγους που αφορούν την ολοκλήρωση του αντικειμένου της και όχι πέραν της της ημερομηνίας λήξης της επιλεξιμότητας των έργων του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Η τροποποίηση του εσωτερικού χρονοδιαγράμματος που δεν επιφέρει μεταβολή στη συνολική διάρκεια ισχύος της παρούσας, γίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης και δεν απαιτείται τροποποίηση της παρούσας.

Άρθρο 14

Τελικές Διατάξεις

Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς την προγραμματική σύμβαση, καθώς και η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει η σύμβαση αυτή από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαίωμα ή απαλλαγή από υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη, που δεν αναγνωρίζονται από αυτή την προγραμματική σύμβαση.

Αυτά συμφώνησαν, συνομολόγησαν και συναποδέχθηκαν τα συμβαλλόμενα μέρη, σε απόδειξη των οποίων συντάχθηκε η παρούσα και υπογράφεται σε εννέα (9) πρωτότυπα, έλαβε δε κάθε συμβαλλόμενος μέρος από δύο (2) και το ένα (1) θα υποβληθεί στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη».

Οι Συμβαλλόμενοι

Για το Υπουργείο Πολιτισμού
Η Υπουργός

Για τον Δήμο Ηρακλείου
Ο Δήμαρχος

Λίνα Μενδώνη

Αλέξης Α. Καλοκαιρινός

Για την Περιφέρεια Κρήτης
Ο Περιφερειάρχης

Σταύρος Αρναουτάκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Βασικά Χαρακτηριστικά της Πράξης

- 1. Τίτλος Πράξης:** «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»
 - 1.1. Τίτλος Υποέργου 1: «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου» (Δήμος Ηρακλείου)
 - 1.2. Τίτλος Υποέργου 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων» (ΥΠΠΟ/ΕΕΑ)
 - 1.3. Τίτλος Υποέργου 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ» (ΥΠΠΟ/ΕΦΑΗ)
- 2. Φορέας Πρότασης (Κύριος του Έργου):** ΥΠΠΟ
- 3. Δικαιούχος (Φορέας Υλοποίησης):** Υποέργο 1: Δήμος Ηρακλείου, Υποέργο 2: ΥΠΠΟ/ΕΕΑ, Υποέργο 3: ΥΠΠΟ/ΕΦΑΗ
- 4. Φορέας Λειτουργίας & Συντήρησης:** ΥΠΠΟ (σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΤΠΔ)

5. Φυσικό Αντικείμενο της Πράξης:

Αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης είναι οι εργασίες στερέωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, καθώς και η λήψη μέτρων προστασίας για τη στατική αποκατάσταση του παράκτιου ενετικού τείχους από την περιοχή της ιχθυόσκαλας (αρχή του μόλου) μέχρι το Λιμενικό Περίπτερο.

Το τμήμα αυτό του παράκτιου τείχους δεν έχει μέχρι σήμερα αποκατασταθεί από τη διάβρωση και οι βλάβες που παρατηρούνται έχουν ως αποτέλεσμα να δημιουργούνται: τοπικές καταρρεύσεις της λιθεπένδυσης, υποσκαφές του τείχους ή του τοίχους ποδός, λόγω της δράσεως του κυματισμού, αποσάθρωση των λίθων, κονιαμάτων. Για την άρτια υλοποίηση του έργου θα υλοποιηθούν τρία υποέργα:

ΥΠΟΕΡΓΟ 1: «Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου», π/υ 2.200.000,00 €. Θα εκτελεστεί από τον Δήμο Ηρακλείου, υπό την εποπτεία του ΥΠΠΟΑ/ΕΦΑ Ηρακλείου & Εφ. Εναλίων Αρχαιοτήτων, σύμφωνα με την εγκεκριμένη από το ΥΠΠΟΑ μελέτη και το Τεχνικό Δελτίο της Πράξης. Αφορά σε εργασίες στερέωσης, συντήρησης, αποκατάστασης, καθώς και μέτρα προστασίας που θα ληφθούν για τη στατική αποκατάσταση του παράκτιου ενετικού τείχους από την περιοχή της ιχθυόσκαλας (αρχή του μόλου) μέχρι το Λιμενικό Περίπτερο, όπως: α) αντιμετώπιση τοπικών και εκτεταμένων καταρρεύσεων του παραθαλάσσιου τείχους, β) αντιμετώπιση της αποδιοργάνωσης της τοιχοποιίας, γ) απομάκρυνση μεταλλικών στοιχείων και αποχετεύσεων, δ) αρμολογήματα και ενέματα, ε) κατασκευή και επισκευή της βάσης του τείχους για την αντιμετώπιση των υποσκαφών από τον κυματισμό, στ) καθαρισμός του τείχους. Πρόκειται για τεχνικό έργο και θα εκτελεστεί από το Δήμο Ηρακλείου, με εξωτερικό ανάδοχο (εργοληπτική επιχείρηση), μετά από δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ανοικτή διαδικασία, και την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α του ν.4412/2016 με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό%.

ΥΠΟΕΡΓΟ 2: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εναλίων», π/υ 74.500,00 €. Θα εκτελεστεί από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων και θα περιλαμβάνει: α) λεπτομερή αποτύπωση από αέρος και υποβρυχίως της περιοχής των επεμβάσεων, ιδιαίτερα ανατολικά του κόλπου του Δερματά και μέχρι τον Ενετικό Λιμένα όπου η περιοχή με το αγκυροβόλιο, τις λατομήσεις και τις έντονες φθορές στο τείχος, β) ανέλκυση από την ίδια περιοχή των λιθοπλίνθων που έχουν καταπέσει από το τείχος, οι οποίες μετά από συντήρησή τους (αφαλάτωση. κλπ.) θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου για τις επιδιορθώσεις του τείχους, γ) ανελκύνσεις αντικειμένων από την περιοχή του κόλπου Δερματά και Μπεντενάκι ή από άλλο σημείο κατά μήκος των παράκτιων τειχών, δ) εποπτεία εργασιών λιμενικού έργου εντός αιγιαλού και στον πόδα του τείχους, ε) πρόσληψη διμελούς καταδυόμενου κλιμακίου.

ΥΠΟΕΡΓΟ 3: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ», π/υ 68.000,00 €. Θα εκτελεστεί από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου και θα περιλαμβάνει την εποπτεία των εργασιών.

6. Στοιχεία Χωροθέτησης της Πράξης:

Το έργο, που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης, αφορά σε αρχαίο, κηρυγμένο, μνημείο που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο και προστατεύεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 4858/2021.

Παράλληλα, αποτελεί τμήμα του χώρου που παραχωρήθηκε, η χρήση, η διαχείριση και η εκμετάλλευση του, στο Δήμο Ηρακλείου, από το Ελληνικό Δημόσιο, χωρίς αντάλλαγμα, για λόγους δημόσιας ωφέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 238 «Παραχώρηση των αποχαρακτηρισμένων εκτάσεων από την Χερσαία Ζώνη Λιμένος Ηρακλείου προς τον Δήμο Ηρακλείου» του ν. 5193/2025 (ΦΕΚ Α' 56).

7. Προϋπολογισμός:

Υποέργο 1: Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου (Δήμος Ηρακλείου)	2.200.000,00 €
Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εναλίων (ΥΠΠΟΑ/ΕΕΑ)	74.500,00 €
Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ (ΥΠΠΟΑ/ΕΦΑΗ)	68.000,00 €
Συνολικός Προϋπολογισμός Πράξης:	2.342.500,00 €

8. Διάρκεια Υλοποίησης:

Υποέργο 1: Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου (Δήμος Ηρακλείου)	18 μήνες
Υποέργο 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εναλίων (ΥΠΠΟΑ/ΕΕΑ)	18 μήνες
Υποέργο 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ (ΥΠΠΟΑ/ΕΦΑΗ)	18 μήνες
Συνολικός Προϋπολογισμός Πράξης:	2.342.500,00 €

Πίνακας 1: Υφιστάμενη Διοικητική Κατάσταση Πράξης

Έγκριση υπό όρους της «Πρόταση του Δήμου Ηρακλείου για τις χρήσεις της ζώνης της ενετικής οχύρωσης της πόλης του Ηρακλείου», Π.Ε. Ηρακλείου, Περιφέρειας Κρήτης.	ΥΠΠΟΑ	ΥΠΓΙΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒ ΜΑ/ΤΒΜΑΧΜΑΕ/25 3933/152119/5560/1840/29-07-2016 Υ.Α.
Έγκριση μελέτης οριστικής αποκατάστασης του παράκτιου τείχους του Ηρακλείου	ΥΠΠΟΑ	ΥΠΠΟΑ/ΔΑΒΜΜ/91 954/3206π.έ./07-07-2009 Απόφαση
Έγκριση μελέτης εφαρμογής για την αποκατάσταση του παράκτιου τείχους του Ηρακλείου,	ΥΠΠΟΑ	ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/34 506/657/28-11-2011
Έγκριση για την υλοποίηση του έργου «Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου» από το Δήμο Ηρακλείου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν.4858/2021	ΥΠΠΟΑ	ΥΠΠΟΑ 105209/16-3-21 ΥΑ (ΑΔΑ: 66Γ64653Π4-ΚΟΛ)

Πίνακας 2: Καταγραφή Απαιτούμενων Ενεργειών Ωρίμανσης (μελέτες, εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις κ.λ.π.)

Ενέργειες	Υπεύθυνος Φορέας	
	Κύριος του Έργου	Φορέας Υλοποίησης
Εκπόνηση μελετών ωρίμανσης		ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Εγκρίσεις μελετών ωρίμανσης	ΥΠΠΟ	
Λοιπές αδειοδοτήσεις (οικοδομική άδεια, περιβαλλοντική αδειοδότηση, πυροσβεστική, κλπ)		ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Σύνταξη τευχών δημοπράτησης έργου		ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Κατάλογος Στελεχών του Κυρίου του Έργου (Α) και της Τεχνικής Υπηρεσίας του Φορέα Υλοποίησης (Β) για την Υλοποίηση της παρούσας

A/A	Ονοματεπώνυμο στελέχους	Φορέας από τον οποίο προέρχεται	Ρόλος στην υλοποίηση της Σύμβασης
1	Βασιλική Συθιακάκη Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου με αναπληρώτρια Ελένη Κανάκη Προϊσταμένη του Τμήματος Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων της ΕΦΑΗ	ΥΠΠΟ/ΕΦΑΗ	Επιτροπή Παρακολούθησης Πρόεδρος Επιτροπής
2	Θεοτόκης Θεοδούλου Προϊστάμενος του Γραφείου Κρήτης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων με αναπληρωτή Γεώργιος Τσιμπούκης Αρχαιολόγος της ΕΕΑ	ΥΠΠΟ/ΕΕΑ	Επιτροπή Παρακολούθησης Εποπτεία της σύμβασης
3		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	Επιτροπή Παρακολούθησης Εποπτεία της σύμβασης
4	Εμμανουήλ Μανουσάκης Αναπλ. Προϊστάμενος της Δ/σης Τεχνικών Έργων & Μελετών με αναπληρώτρια Ευαγγελία Παπαδάκη Αναπλ. Προϊσταμένη του Τμήματος Προστασίας & Ανάδειξης Παλιάς Πόλης, Οικιστικών Συνόλων & Ενετικών Τειχών	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Επιτροπή Παρακολούθησης Συντονιστής και Υπεύθυνος Υλοποίησης του Έργου
5	Γεώργιος Ταβερναράκης Πολιτικός Μηχανικός με αναπληρώτρια Καλλιόπη Νικολιδάκη Αρχαιολόγος	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Επιτροπή Παρακολούθησης Εποπτεία της σύμβασης

2. Ο ορισμός εκπροσώπου της Περιφέρειας Κρήτης με τον αναπληρωτή του στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης της προγραμματικής σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 7 αυτής, θα γίνει με απόφαση Περιφερειάρχη σύμφωνα και με όσα αναφέρονται και στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα απόφαση, ο Περιφερειακός Σύμβουλος και τακτικό μέλος της επιτροπής κ. **Μανουσάκης Νικόλαος**, ψηφίζει θετικά με την παρατήρηση ότι η παρούσα προγραμματική σύμβαση, αποτελεί ανάληψη κρατικής ευθύνης από την Περιφέρεια Κρήτης και το Δήμο Ηρακλείου.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο, **27-06-2025**

**Η πρόεδρος
της Περιφερειακής Επιτροπής**

Τα μέλη

**Λιονή Μαρία
Αντιπεριφερειάρχης
Π.Ε. Ρεθύμνου**